

SLOVENSKI NAROD.

Izbija vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Naše stališče gledé trgovinskih pogodb.

Ni je neplodovitejše stvari, ko polemizovati s poslancem Klunom, kajti on mora imeti vedno prav. Zmatra se nekako nezmožljivega in zato navadno z velikim samodopadanjem govori v knezoškofovem glasilu o vsem svojem početju. Kaj ga tudi briga, da se mu iz njegovega dosedanega javnega delovanja more očitati toliko protislovij; gladač ko jegulja vé se vedno izmuzniti s ceim izgovorom. Prav mora vedno imeti.

Ako duhovnik Klun ruje proti svojemu škofu, kakor je to delal proti pokojnemu Zlatoustu, istotako ima prav, kakor če vse korake družega škofa, pa naj bi včasih bili tudi na očitno škodo našega naroda, brezpogojno podpira. Ako poslanec Klun v državnem zboru govori, da naši kmetje z naudušenostjo plačujejo davke, ima ravno tako prav, kakor če toži o prevelikih davčnih bremenih. Ako v klubu glasuje za podporo višji slovenski dekliški šoli, je to ravno tako prav, kakor če v deželnem zboru glasuje proti tej podpori.

Mogli bi naštetii še celo vrsto protislovij iz javnega delovanja gospoda poslanca, toda dosti je že teh, da se na njihovi podlagi more postaviti téza, da mora gospod Klun tudi kot poročevalec „Slovenčev“ vedno imeti prav. Zato se je pa v sobotni številki tega lista tudi res prav nemilosrdno spravil čez nas, ker smo se predznili o carinskih pogodbah in o ponašanju naših poslancev o priliki posvetovanja teh carinskih pogodb izreči svoje mnenje.

Da nam gospod Klun očita o tej priliki gorostasno nevednost, ni nič čudnega, ker misli, da je on vso politično učenost pojedel z veliko žlico. In vender smo imeli čisto prav, trdeč, da ima državni zbor pravico spremeniti jedno ali drugo postavko trgovinskih pogodb. Se vé da se to ne sme vzeti ad verbum, kajti državni zbor izvršuje lahko to svojo pravico na dva načina; pri avtonomnih zadevah direktno, pri ostalih indirektno. V tem slučaju torej s tem, da pogodbe, v kateri bi mu jedna ali druga postavka ne ugajala, ne potrdi. Ker mora pa tudi povedati zakaj je ne potrdi, tedaj more na ta način tudi uplivati na spremembo jedne ali druge postavke.

V sedanjem slučaju to zahtevajo res oni poslanci, ki so sklenili zaradi dostavka k pogodbi z Italijo, zadevajočega pravico do znižanja vinske carine, glasovati proti tej pogodbi; kajti v obrazložbi tega svojega ravnanja in v resolucijah, katere so predlagali, povedali so jasno, da žele, naj se nasproti Italiji postavi nespremenljiva vinska carina, in sicer tako visoka, da bode ščitila domačo produkcijo. Naša izvajanja bila so torej čisto pravilna in gospod Klun naj v bodoče svojo politično bahatost le malo bolje brzdá, da ne postane smešen.

Tudi gledé tega, kar smo rekli o delitvi naših slovenskih poslancev na dva dela, ostajemo popolnoma pri svojih nazorih. Ravno slovenski poslanci bili bi morali gledé na važnost vinske produkcije na Slovenskem, v tem uprašanju soglasno postopati. Tudi mi vemo dobro, da se tu križajo interesi slovenskih producentov in konsumentov in ker v našem uredništvu trta ne raste, spadamo mi naravno mej poslednje. Nam bi torej nizka vinska carina pri laških vinih prav prišla. Toda mi se ne stavljam na to ozko in tudi čisto napačno narodnogospodarsko stališče, kajti mi ne zmatramo domačega producenta za našega izkoriščevalca, temveč vemo — poznajoč vse vezi, katere vežejo mej sabo državljane jedne ter iste države — da smé domači producent

zahtevati za svoje blago od nas tudi več, ko tuji, ker bomo po drugi strani, ako se bode njemu dobro godilo, zopet mi imeli korist od njega. Zato pa trdimo, da ne ravnajo prav oni slovenski poslanci, ki bodo le zaradi lepih očij grofa Taaffea glasovali za pogodbo z Italijo, dasi je nedvojbeno, da bode ta pogodba na veliko kvar slovenskim vinogradnikom.

Državni zbor.

Na Dunaji 16. januarja.

(Konec.)

Levičar Fournier hoče izjave Liechtensteinove ovreči in meni, da nevarnost od strani Rusije ne preti še tako hitro, ker Nemčija ne bode imela vzroka Rusiji znižati carino.

Nato obrne se proti mladočeški opoziciji in njihovim govornikom, ki so bili zastopniki kmetjskih občin in ne bolj interesovanih skupin. Z ozirom na besede cesarjeve ob razpuščenju ogerske zbornice hoče dokazati, da se bodo tudi na vzhodu zveze sklenile in je torej bojazen nasprotnikov pogodb po njegovem mnenju neopravičena.

Dalmatinski posl. Bulat izjavi, da je z novimi pogodbami vsa Dalmacija nezadovoljna. Spletaka trgovinska zbornica dokazala je z navedenimi številkami, da avstrijsko brodarstvo, sosebno plovstvo z jadernicami silno nazaduje. Parobrodarstvo si je nekoliko opomoglo. Ker pa nova pogodba dovoljuje tudi Italiji plovstvo ob obalah s parobrodi, bode s tem zadel naše parobrodarstvo silen udarec. Mnogo resnejši pa je še položaj ribarstva. Res je, da smejo tudi naši ribiči loviti ob italijanskem primorju, kakor italijanski pri nas — a razloček je ta, da je ob naši obali ribolov bogat, ob italijanski ga pa niti ni. Ker se Dalmatinci žive večinoma z ribarstvom ali pa vinarstvom, bode pogodba uničila vse blagostanje deželanov. Ker ima poleg Italije tudi Grška vsled pogodbe iz leta 1887. pravo uvažati za nizko ceno vino, je nevarnost še mnogo večja, ker je konkurencija naperjena od dveh strani. Zasebno in občinsko imetje se bode slabilo in zmanjšalo, v slabših legah bode izginilo vse blagostanje in nastopila bode najhujša revščina.

Posl. Rosenstock meni, da nastopi z novimi trgovinskimi pogodbami nova, boljša doba, ker je Avstro-Ogerska večinoma poljedelska država, katera se bode pri novih pogodbah le okoristila, sosebno če vlada sežida nove železnice.

Zastopnik italijanskih Tirol, baron Malfatti, trdi, da bode nova pogodba s sosedno Italijo za Trentin pogubonosna. Vrednost posestev se bode za 30—40% zmanjšala in na tisoče ljudi bode moralo potovati v Ameriko. Kmetijski družbi v Tridentu in Roveredu sta se izjavili proti grofa Frana Coroninija govoru, istotako vsi ostali goriški poslanci, da, grof Alfred Coronini mu je celo dokazal s številkami, koliko koristi je dosedanja pogodba donášala, ko je bila carina nastavljena na 20 gld. Tudi sviloreja bode v teh krajih popolnoma propala in Italija bode iz avstrijskih mešičkov ceueno svilo prirejela in jo v inozemstvo prodajala.

Naslednji govornik Bareuther obrača se proti Vašatyju in omenja, da je že Bismarck želel skleniti z Avstrijo pogodbe, isto da velja tudi o Švici. Res je, da bode možno nova carina na vino kaj škodovala našemu vinotrštvu in vinorejstvu in v tej zadevi se popolnoma strinja z nasvetom grofa Terlaga. Sicer pa z Bismarckom imenuje carinsko zvezo z Nemčijo idealen smoter, kateri našim trgovinsko-političnim transakcijam daje pravo smer.

Mladočeh Krumholz v češkem jeziku govoreč, omeni, da bode glasoval iz gospodarskih razlogov proti trgovinski trojni zvezi, ki nam bode v narodnem gospodarstvu premnogo škodila. Najpotrebnejše viktualije bodo se nadmerno podražile in velika množica ljudstva ne bode imela o čem živeti, če se ji podraži potrebni vsakdanji kruh. Z njim se strinjajo vsi mladočeški poslanci, ki vidijo v novih pogodbah gospodarski poraz države in pogin spodnjih slojev posestnikov in manjših obrtnikov.

Obravnava se na to prekine in predsednik zatvori sejo ob 4¹/₂ uri popoldne.

Na Dunaji 17. januarja.

Obravnava o trgovinskih pogodbah je dosegla svoj višek v včerajšnji seji v govoru trgovinskega ministra in v nasprotstvu s strani dr. Laginje, kateremu je protisemit dr. Pattai prepustil mesto v vrsti govornikov. Dr. Laginja je v včerajšnji seji govoril svoj „deviški govor“ in je našel dovoljno odobravanje svojih idej kakor pri svojih ožjih tovariših, poslancih slovenskih, tako tudi pri Mladočehih, ki so prav številno zasedli prostore krog njega. Govornik je prav temeljito zastopal svoje stališče in v kratkih jedrnatih besedah razložil svoj dični, uzorni program. Minister trgovstva pa je v dve uri trajajočem govoru razkladal trgovinske pogodbe prav dovtipno, a zastopnikom vinorejcev ni mogel nič trdnega, gotovega opovreči, akopram je poskušal vse — posrečilo se mu ni.

Ob 1¹/₂ uri pred poludnem otvoril je predsednik Smolka 98. sejo zbornično.

Kot prvi govornik nastopil je tretji Slovan v obravnavi o pogodbah za nje, poljski posl. Szczepanowski. On omeni, da je na stališči proste trgovine ter da iz tega stališča že pozdravlja z veseljem znižano carino, meni pa, da nove pogodbe nikakor ne bodo škodilo, ker bode pač Nemčija toli lojalna (?), da ob času obstanka naše pogodbe ne odpre Rusiji svojih mej, ali vsaj tega brez naše volje storila ne bode. V zaupanju, da se to uresniči, glasuje poljski klub za trgovinske pogodbe.

Trgovinski minister Bacquehem uvaja svoj govor z obnašanjem velikih obrtnikov za časa pogajanj ter jih pohvali, da so se kljubu velikim žrtvam obnašali dostojno. Meni, da bode stalnost cen dobro uplivala na kupčijo in obrt z železom. V poljedelstvu vidi isto tako srečen upliv novih pogodb, nadalje se bavi s carino na živino in les, katera bode istotako koristila. Z ozirom na carino na obrtne izdelke izjavi, da se bodo železničnih cenah strogo držal propisov šavljenih po pogodbi in bode dvignil v kratkem publikacijsko dispenzo o refakcijah.

V zadevi carine na platno z Italijo pravi, da se bode poslabšal naš položaj za 3 milj. lir, a meni, da se bode to v drugih zadevah za to zboljšalo. Ko preide na vinsko carino, opomni, da se mu vidi, da se Italija ne bode že sedaj 1. februarja poslužila znanega dostavka. Nasprotno pa omeni, da je pogodba z Nemčijo in Švico v zadevi vina tem ugodnejša.

Kar se tiče Dunajskih obrti, zavrača princa Liechtensteina in izjavlja, da bode tudi surovina toliko cenejša, v kolikor se je carina znižala, tako da Dunajski mali obrtniki ne utrpé nikake škode, pač pa veleobrtniki. Končno omenja, da se je za Dunajčane posebno skrbelo ter jim ni treba skrbeti, da pridejo v škodo.

Slednjič upa, da bodo nove trgovinske pogodbe uzrok preporoda trgovinskih razmer. Nove

pogodbe bodo Avstriji zelo ugajale in tudi politično utrdile trojno zvezo, ki pomeni mir. Radi tega zre z mirno vestjo in zaupanjem odločilnemu trenutku v oko.

Po končanem govoru odšla je skoro vsa levica in mnogo Poljakov iz zbornice, ostali pa so se zbrali krog stola dr. Laginja.

Poslanec dr. Laginja objavi, da se čuti primoran pri obravnavi toli važnega predmeta, kakor so obravnave trgovinske pogodbe, opomniti, da ne bode hrvaški narod se nikdar odrekel svojih nepreklicnih in pismeno zasiguranih pravic, marveč vedno zahteval zedinjenja razkosanih delov svoje domovine. Ker trojna zveza zahteva žrtve na narodnostnem in političnem polju, se že iz političnih ozirov ne more s pogodbo sprijazniti, še manj pa iz narodnogospodarskih razlogov, ker bodo narodu hrvaškemu neizmerno škodovali. Sosebno carina na vino v italijanski pogodbi bode vinorejo v Dalmaciji in na Primorju uničila. Tega on ne govori iz italijanofobije, marveč iz prepričanja, da bode gospodarski oškodovan njegov narod.

Sicer ni pooblaščen govoriti za nikako stranko, saj začasno ne, dokler se Slovani ne sporazumejo in kolumbovo jajce v posnemih levicah ne najdejo in ne ustvarijo skupne slovanske desnice.

Poslanec Šuklje se ni izjavil opravičeno za vse slovenske poslance v pogodbam ugodnem z mislu. On ga ni k temu opravičil. Govorec k agitaciji na Primorju sklene svoj izvrstni govor z besedami: Osvedočen sem, da bode mati Slovenija pri bodočih državnozbornih volitvah zastavo slave razvila in volilcem priobčila oklic: Legijete! Naprej k volilni borbi, ker v takem miru, v hiraunji ne morem živeti!

Ob koncu govora so govornika živahno odbravali Mladočehi in Slovenci in mu na izbornem govoru čestitali.

Naslednji govornik Exner polemizoval je proti princu Liechtensteinu in se izjavil, da se z omejenim ne soglašajo vsi Dunajski poslanci, marveč le protisemiti, ostali pa bodo glasovali za trgovinske pogodbe.

Mladočeh Špindler trdi, da so pogodbe za nas jako slabe — in kupčija s sosedoma nikakor ni bila dobra. Nemška država v svoji trgovinski politiki zasleduje le državno politične smotre. Kjer je voditeljica, tam sodeluje, drugje ne, to kaže vsa in tudi najbližja minulost. Z narodnogospodarsko nadvlado hoté nas tudi politično še bolj nase privezati in si Avstrijo podvreči. Avstrija je doslej še vedno slabo kupila in treba je paziti, da ne bodo trgovinske pogodbe za nas narodnogospodarska Sadova.

Obravnava se na to prekine in seja ob 5. uri zvečer zatvori.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 19. januarja.

Šuklje in Laginja.

V generalni debati o novih trgovinskih pogodbah govoril je bil tudi slovenski poslanec prof. Šuklje, katerega zove „Politika“ „einen Mann von wahrhaft staatsmännischer Begabung“, ter v imenu vseh slovenskih državnih poslancev storil slovesno izjavo, da se narod slovenski ne protivi trojni zvezi, da jo celo odobrava. Proti tej izjavi posl. Šukljeja protestoval je v zadnji seji isterski posl. dr. Laginja in zatrdil, da posl. Šuklje ni govoril v imenu vseh slovenskih poslancev. S tem je konstatovano to, kar smo že zadnjič omenili o vladni in narodni stranki mej slovenskimi državnimi poslanci.

Grof Falkenhayn in Hohenwartov klub.

Nemškimi liberalcem kar nič ne prija, da se grof Taaffe nikakor neče odreči svoji zvezi s Hohenwartovim klubom, nego da hoče po sili tudi to skupino vzdržati na svoji strani. Zlasti nezadovoljni pa so Nemci s tem, da bode poljedelski minister grof Falkenhayn ustopil v Hohenwartov klub in torej oficijelno zastopal to stranko v ministerstvu, kakor zastopa liberalne Nemce grof Kuenburg, moravske Čehe Pražak in Poljake Zaleski. Garancije, katere so zahtevali konservativci od vlade zato, da bode tudi v bodoče še upoštevala to stranko, so sicer, ako ni družib, kakor da bode grof Falkenhayn obiskoval seje kluba, jako oskromne in brez vsakega večjega pomena, karakteristično pa je nemško protivenje zato, ker nam priča, da se gre Nemcem sploh le za oblast; načela svoja zavrgli so že zdavnaj.

Poljskega kluba banket.

V čast novoimenovanemu predsedniku uprave državnih železnic, dr. vitezu Bilinskemu, priredil je

poljski klub te dni velik banket. Načelnik klubov Jaworski napil je dr. Bilinskemu in se v imenu tovarišev poslovil od njega, ker bode v kratkem izstopil iz kluba in odložil svoj mandat. Poljaki, rekli je Jaworski, so ponosni na to, da je rojak njih uredil državne finance in ponosni so, da je dobil zopet drug njih rojak v roke upravo državnih železnic. Dr. Bilinski, zahvaljujoč se za laskavo priznanje tovarišev svojih, naglašal je, da ima zahvaliti za svoje imenovanje v prvi vrsti poljski klub, da je pa imenovanje samo dokaz kako visoko cenijo na najodličnejšem mestu Poljake. Obečal je nadalje, da bode ohranil Poljakom dovoljeno koncesijo glede decentralizacije državnih železnic in po mogočnosti gradil nove proge v Galiciji. Tudi nekaj družega obljubil je Bilinski, da bodo namreč gališki producentje zalagali državne železnice, v kolikor tečejo po te dežele ozemlji. Ali se bo tako ravnalo tudi drugod?

Vnanje države.

Srbski radikalci.

Javilo se je bilo, da se boji vlada srbska eventualnih konfliktov z nekaterimi frakcijami na rodne skupščine, a sedaj se čuje, da baš radikalna stranka ni zadovoljna z vlado. Skrajni radikalci iščejo povoda, da bi se začel boj proti vladi in sosebno proti regentstvu in kakor vse kaže, utegnili bi ti ekstremni elementi dobiti celo prevlado v skupščini. Vlada se, kakor rečeno, boji teh komplikacij in zato baje že uvažuje uprašanje o razpustitvi skupščine. Skupščina še ni imela javne seje. V radikalnem klubu bile so strastne debate zaradi vladnega predloga o 20% povišanju zemljiškega davka. Tudi nekatere osebe zadeve so prišle v razgovor in mej nasprotniki vlade je tudi predsednik skupščini Katič.

Se. oče in francoski škofje.

Dne 5. t. m. odposlalo se je pismo papeževo na kardinala in nadškofa Pariškega, v katerem pismu je sv. oče raztolmačil dolžnosti katolikov proti sedanjim političnim uredbi Francije in pojasnil položaj. Papež opomina katolike francoske, naj se vzdržé vsake hujše polemike, katera bi zamogla vznemiriti duhove. Papež svetuje, naj dajo škofje vernikom dober vzgled s tem, da stopijo na ustavno stališče ter da le z ustavno dovoljenimi sredstvi negujejo in zagovarjajo svoje cerkvene interese, Kardinal-nadškof Pariški ima nalog, vodje katoliške stranke na Francoskem, zlasti pa škofje in prelate, obvestiti o tem pismu; jeli se bode razglasilo, še ni dognano.

Björnstjerne Björnson.

slavni norveški pisatelj, je tudi jako odličen politik in ima na sedanje norveško ministerstvo mnogo upliva. Björnson zagovarja sedaj novinarskim potem terjatve norveške demokracije, kateri je voditelj. Björnson zahteva za Norveško posebnega ministra vnanjih zadev in posebne konzule v inozemstvu, kajti doslej vodili so te opravke zgolj švedski diplomatje, v zvezi s tem, da je norveško mornarstvo dosti bolj razvito nego švedsko. Končno zagovarja Björnson tudi zvezo, katero naj sklene Norveška z Rusijo in pobija simpatije svojih rojakov za Nemce.

Ustanek v Perziji.

Angleško gospodarstvo v Perziji omrzilo se je domačinom tako zelo, da so se mu siloma uprli. Angleži imado v zakupu režijo tabaka in trdo njih ravnanje je v prvi vrsti povod homatijam, naperjenim sploh proti tujcem. Na Ruskem se sodi, da vlada vzlic dobri svoji volji ne bode zamogla udušiti upora, kar bi imelo gotovo velikih posledic.

Dopisi.

Z Bleda 16. januarja. [Izv. dop.] Dne 30. decembra m. l. se je v „Slovencu“ zopet oglašil dopisnik, kateremu bi bilo bolje molčati nego drzati v sršenov meh. Temu gospodu in še nekaterim njegovim prijateljem je tajnik kmetijske družbe g. G. Pirc trn v peti. V dopisu v „Slovencu“ sklepa, da se bo Pirc opekel. Do bro vemo, kaj nameravate vi, g. dopisnik; pazite, da se vi ne opečete in ne hodite na solnce, ko imate maslo na glavi. — S čudovito nesramnostjo pišete: „Udov se ni veliko udeležilo, ker neso zadovoljni s postopanjem nekaterih gospodov“. Udov se je udeležilo 35 do 40 in še nekoliko neudov, mnogo pa jih po zimi ni tu. Ako vam je to število premalo, zakaj ne storite vi kaj, da bi jih prišlo več? Vi delate nasprotno in sčujete proti podružnici in jo črnite, povejte, gospodiné, kaj pa ste vi storili za podružnico, da tako oblastno udrihate po njej? Ali ste mari vi krivi, da ima podružnica svoje lepo poslopje in orodje, in tako lepo cvete, kakor nobena druga? Ako bi se bilo pri ustanovitvi podružnice posrečilo vaši stranki, spraviti v odbor svoje može, spala bi bila naša podružnica in dolgov bi imela do vratu. Vi pišete, da udje niso zadovoljni s postopanjem nekaterih gospodov. To je laž in obrekovanje. Ako želite, vam dokažemo s podpisi, da je bila večina

udov popolnoma zadovoljna. Dalje pišete: „Porabil je g. Pirc to priliko, da je odgovarjal na neki dopis v „Slovencu“. Mnogi poslušalci smo mnenja, naj g. Pirc pusti vso politiko, sicer ga ne bomo hodili poslušati, tudi se pred nami ni prav nič opravičil.“ Nato vam odgovorimo, da ste zopet lažnik in da g. Pirc o politiki niti besedice črnil ni, opravičiti pa se je pred nami moral, kajti stvar se tiče naše podružnice, in tisti dopis v „Slovencu“ je obrekovanje in gola laž. G. Pirc opravičil se je pred nami popolnoma, v vaših očeh, verjamemo, da bi mu bilo to le tedaj mogoče, kadar bo tako delal, kakor vi želite. Neskončno vas je užalilo to, da je g. Pirc ponudil odškodnino tistemu, ki je po njegovi krivdi imel škodo pri moštu, toda nihče se ni oglasil. Prej ste ga črnili, da je on škodo zakrivil, in sedaj pravite, da se je bahal, ker je bil pripravljen vse poravnati. Vi pišete: „Dalje se je ponašal, da je letošnjo jesen prišel zaradi podružnice osemkrat na Bled. Mi mu radi verjamemo, toda zaradi podružnice prišel je le dvakrat“. G. Pirc je rekel letos in ne letošnjo jesen in da je res veliko večkrat prišel samo zaradi podružnice, smo vam pripravljene dokazati. Pišite resnico in potem vam bomo verjeli. Vi tudi lažete, da je on pouzročil prepir z agitovanjem. Nihče ne agituje bolj in ne dela prepira, kakor vi. Ako želite, vam marsikaj o tem povemo. Slednjič se spravite na račun, a ker ne najdete pičice napačnega, se čudite, čemu je treba hektografa za podružnico, ki ima okoli 70 udov. Nato vam odgovorimo: udov ima podružnica 80. Ako hočete vi, gospodine, pisati vabila k občnemu zboru, listke za naročitev dreves, semen, ter vabila, da je plačati letnino i. t. d., ako hočete vi to zastoj pisati leto za letom, potem se le čudite, kako morejo možje v odboru tako potratljivi biti in izdati za hektograf 9 gl. reci devet goldinarjev. Ker nas zbadate, kako znamo gospodariti, vam povemo, da nima naša podružnica zdaj ne krajcerja dolga, dasi ima lepo poslopje in mnogo orodja in se je ravno pretečeno leto veliko novega napravilo.

Umevno, da podružničnim udom niso všeč ta obrekovanja in laži zoper g. Pirca in našo podružnico. Zdaj se je zopet oglašil dopisnik v „Slovencu“ in še upa trditi, da je istina, kar je pisal. Tako se pozna, da ste vi najhujši hujskači in da delate samo vi največji prepir mej nami, ker vsakdo lahko pozna, da to kar pišete, ni istina, ampak obrekovanje in laž.

Več udov podružnice c. kr. kmet. družbe na Bledu.

Iz Postojne 16. decembra. [Izv. dop.] V naši bližini je vas Rakitnik, če tudi ni širom sveta znana, kakor naš Postojnski trg, vendar poznata je po vseh slovenskih pokrajinah. Zakaj? Tu in v okolici vezbajo se vojaki in velike vojne vaje vršijo se skoro vsako leto. Pred mnogimi leti so bili vezbajoči se vojaki večinoma iz Ogorske polovice. Zadnja leta pa so pešci, lovci, konjiki, topničarji, pa tudi domobranci izključno iz slovenskih krajev. Slovenski Korošci, Spodnje-Štajerci, Primorci in iz vseh treh delov Kranjskega domači vojaki, so imeli priliko kretati po Pivški planoti.

Tudi v Rakitniku je vsako leto nastanjenih po več oddelkov vojaštva. Tako je bil nastanjen preteklo leto cel batalijon c. in kr. pešpolka št. 87 s polkovnim štabom. Za odišlimi vrlimi Štajerci došlo je v Rakitnik pol batalijona brambovcov št. 24 z Dolenjskega. Zanimivo in le redkokedaj se pripeti, da je bila cela kompanija — 160 brambovcov s štirimi gospodi častniki in dvema kancelijama nastanjena v eni sami hiši, in to pri g. Grossmanu v Rakitniku, kjer so imeli vsi dovolj prostora. Sedaj večjidel Rakitnika ni več, kajti požar ga je upepelil 20. preteklega meseca. Pogorele so popolnoma sledeče hišne št.: 2, 5 do 17, 19, 22, 31, 32, 37. Deloma, ali samo gospodarsko poslopje hišnih št.: 4, 18, 20, 21, 23 in 24. Štirim gostaçem pa je zgorela pohišna oprava in živež. — Zakaj li to naznanjam? Zato, da bi se pri razdelitvi daril oziralo na povsem ali deloma pogorele gospodarje. Kajti, kakor so se dosedaj delili milodari, da je kak mali nešrečnež — dobil veliko, veliki nešrečnež — pa nič, to je krivično in ne sme biti. Pri tem se ne sme postopati pristransko. Sicer bodem pozneje, ko se konča vsa razdelitev, obširneje popisal vso razdelitev in navel dobrotnike, da se javno pohvalijo.

Dalje v prilogi.

Družba sv. Mohorja.*)

Iz Celovca, dne 14. januarja.

„Audiatur et altera pars!“

V 3. številki od dne 5. t. m. Vašega cenjene lista objavil je g. E. B. sestavek „Družba sv. Mohorja“, ki se mora gotovo prištevati ponesrečenim člankom. Po znanem pregovoru: „da se resnica prav spozna, čuti je treba dva zvoná“, prosim, blagovolite priobčiti naslednje vrste kot nekaj odgovor omenjenemu članku.

G. dopisnik pravi, da je hotel podati slavnemu odboru Mohorjeve družbe nekaj, kakor misli, dobrih nasvetov. Namen, ki ga je imel g. E. B., od vsega srca odobravamo, ker vemo iz mnogihkušenj, da sl. odbor omenjene družbe rad sprejema tudi vse izvršuje na kateri koli način, bodisi javno ali zasebno, mu došle, res dobre in pametne nasvete. A baš slednje ne moremo trditi o nasvetih in predlogih gospoda E. B.; kajti njegovim nasveti so ali neumestni ali neizvršljivi, kar čemo dokazati v naslednjih vrstah.

Pred vsem drugim naj opomnimo, da je družba sv. Mohorja bratovščina (sic!), ki ima po § 1. družbenih pravil namen: „Podpirati pobožno, lepo obnašanje in ohranjati katoliško vero mej slovenskim ljudstvom; v ta namen se bodo na svetlo dajale in razširjale mej Slovenci dobre katoliške bukve.“ — Vedno imamo uvaževati namen Mohorjeve družbe, česar, kakor je videti, ni storil g. dopisnik.

Toda h stvari sami!

Ad 1.) G. E. B. želi, naj se „Večernice“ in „Koledar“ združita v jedno samo knjigo. Bi li bila ta združitev res tolikega pomena, kakor si domneva g. E. B., res ne vemo in po vsej pravici dvomimo, da bi bila z njo zadovoljna večina Mohorjanov. „Večernice“ se baš po unanji svoji obliki prikupijo mnogim bralcem, ker jih ni težko hraniti ali jemati s sabo. Pripomniti naj tudi, da je izdavanje „Večernic“ določeno že po „vodilu pravičnega reda“, kojega § 1. točka a in b se doslovno glasita: „Da doseže družba ali bratovščina sv. Mohorja svoj imenitni namen, dajala bo vsako leto na svetlo: a) dvoje „Slovenskih Večernic“, namenjenih priprostim kmečkim ljudem, ki bodo obsegale razne manjše pripovedne in poučne sestavke ali kako večje pripovedno ali poučno delo; b) „Koledar“, ki bude obsegal mimo navadne pratike in imenika vseh družnikov razne krajše pripovedke in druge poučne spise.“

Ad 2.) G. E. B. so posebno na poti nabožne knjige, kar kaže njegov drugi predlog, naj se skrči število po družbi izdanih pobožnih knjig. Nikakor nečemo tajiti ali dvomiti, da dopisnik tega ni nasvetoval z najboljšim namenom, a reči moramo, da je to storil nepremišljeno in ne poznavajoč razmer in namena Mohorjeve družbe. Da „mnogim izobražencem ni pobožno branje po volji“, radi verjamemo; a družba tudi v prvi vrsti ni ustanovljena za izobražence same, (za to je „Matica slovenska“), marveč za ves slovenski narod. Pregromna večina Mohorjanov pripada priprostemu kmečkemu ali rokodelskemu stanu, — na to ogromno večino ima se torej ozirati odbor bratovščine (sic!) sv. Mohorja. Tem stanom priskrbeti dobre dušne hrane, kakoršne zahteva večina udov, mora biti naloga sl. odboru. A baš ta ogromna večina odločno želi nabožnih knjig. In kva! Bogu, da je tako! Dokler bude verno ljudstvo slovensko zahtevalo ter marljivo čitalo slovenske nabožne knjige, smemo biti uverjeni, da se tudi ne bude izneverilo slovenski narodni zastavi!

Kako ljudstvo samo (!) zahteva nabožnih knjig, kako ga ravno te najbolj veselé in mikajo ter vlačéjo k družbi, o tem nas do dobrega prepriča le kratek pogled na delovanje Mohorjeve družbe. — Prejšnje „društvo sv. Mohorja“ (l. 1852. do 1859.) hiral je, in bi bilo izvestno zaspalo, da ga nista rajša blaga domoljuba Andrej Einspieler in Anton Janežič presadila na cerkvena tla, društvo spremenivši v bratovščino ali družbo. Od tega časa prospevala je šele za ves slovenski narod prekristna družba ter dospela na oni vrhunec, na katerem je dandanes. A k temu pripomogle so, izrecno to poudarjam, molitvene, nabožne knjige!

Naj dokažem!

Omenil sem, da je Mohorjeva družba jela šele prospevati, ko se je postavila na čisto cerkveno stališče, ko je postala pobožna bratovščina. Že prvo leto (1860.) naraslo je število udov od 263 na 1082! Nočemo tajiti, da je k temu mnogo pripomogla na 1 gl. znižana letnina; a v prvi vrsti storile so to vender le pobožne knjige. Od imenovanega leta naprej je število udov stalno narasčalo, zlasti odkar se je l. 1866. pričelo z izdavanjem dr. J. Rogačevega dela: „Življenje svetnikov in svetnic božjih“. Število udov poskočilo je od 2719 takoj na 3980; leta 1867. pa, ko je izšel drugi zvezek, celo na 7086. L. 1868. začela je družba poleg „Življenja svetnikov“ izdajati tudi Kociančičevo: „Kristusovo življenje in smrt“; število udov naraslo je na 10.458! — Od sedaj naprej so se udje leto za letom množili do l. 1876. Od l. 1876.—1882

*.) Bude volje prijavljamo ta odgovor, poslan nam od odličnega domoljuba, ustrežajoč njegovim željam, nespremenjen in v celoti, akopram nam gre jako tesno za prostor. Opomba uredništva.

menjava število udov mej 24.412 in 25.863. Leta 1882. jih je bilo 24.474; tega leta izšel je prvi zvezek I. Volčič: „Življenje preblažene Device in Matere Marije“. Že drugo leto na to poskočilo je število udov mahoma na 28.390! Vleklo jih je v prvi vrsti Volčičevo: „Življenje Marije“. Odslej naprej raste število udov z velikimi, nepričakovanimi koraki, tako da jih je l. 1888. bilo že 41.552!

In kaj je slovenske rojake in rojakinje vabilo k družbi? Smelo trdimo in temu prav nihče ne more ugovarjati, da ne pripovedi, marveč lepe in dobre nabožne knjige! Zgoraj navedene suhe številke dosti glasno govoré, in sicer govoré za knjige pobožne vsebine!! — Kakor je v letih 1866.—1874. vabilo k družbi Rogačevo „Življenje svetnikov“, tako so v letih 1882.—1891. Volčičevo „Življenje Marije“ in mnoge druge pobožne knjige pripomogle, da se je družba v tako kratkem času dvignila na toliko visoko stopinjo!

Čujmo tudi, kako v tej zadevi sodi družbini odbor sam. V „Koledarju“ za l. 1889. (str. 101.) izrecno poudarja: „Kar je letos verne Slovence in Slovenke tako rekoč vleklo k družbi sv. Mohorja, so po splošnem spričevanju č. gg. poverjenikov ljubke bukvice izveličanega Tomaža Kempčana: „Hodi za Kristusom!“ — Očitno je torej, da ima družba najglavnejšo svojo moč in prihodnost v cerkvenem svojem stališču in v živi vernosti slovenskega naroda!!

S tem, mislimo, smo dosti označili stališče, na kojem mora (!) naša družba stati, ako hoče res koristiti slovenskemu ljudstvu v oni obilni meri, kakor to stori sedaj. S tem smo pa ob enem osvetili nesrečni in za družbo izvestno le škodljivi predlog: „naj se brez posebne škode (?) opusti jedna pobožna knjiga.“

Tudi molitveniki g. dopisniku ne ugajajo; a reči moramo, da je v tem oziru le preveč črnogled in da s „knjižnico molitvenikov“ hkrati pretirava. Že prej smo povedali, da je l. 1888. molitvenik „Hodi za Kristusom!“ privabil toliko novih udov. — Družba mora molitvenike izdajati, ker jih ljudstvo samo zahteva! Molitveniki imajo pa tudi mnogo večjo vrednost nego druge knjige, in zato se mnogo več zahtevajo. Druga knjiga se prebere, potem pa odloži; a molitvenik se rabi dan za dnevom in tako hitreje gineva. V vsaki hiši se zadovoljijo z jednim iztisom drugih knjig, molitvenikov hočejo več, ker jih več potrebujejo. Zato nam Slovincem molitvenikov ne bode in ne bode preveč! — Ako pa pobožne knjige mnogim izobražencem ne ugajajo ali celo mrzé (prav po nepotrebni!) je temu prav lahko opomoči, ker dotičniki take knjige lahko darujejo ubogim, ki si jih sami ne morejo omisliti, ali jih izročé družbi sv. Cirila in Metoda, ki jih razpošilja na meje slovenske zemlje, kjer take knjige obrode stoternega sadu ne le v verskem, marveč tudi v narodnem oziru. — Zato nikar ni treba repenčiti se nad pobožnimi knjigami!

Gosp. dopisnik želi si več zabavnega berila in gledé tega mu damo tudi prav. A zopet ne moremo odobravati načina, po katerem si hoče pridobiti tega berila, zlasti pa se nikakor ne strinjamo s predlogom, naj odbor začne kar na debelo manipulirati s prevodi. Omenimo le besed, ki jih slavni odbor leto za letom ponavlja v „družbinem oglasniku“, rekši: „Odbor spozna za svojo dolžnost, priprostemu ljudstvu podajati v prvi vrsti le domače in narodno gradivo, katero so spisali lastni sinovi našega naroda. Zato so darila razpisana za izvršne povesti in poučne spise. Vsi spisi so namenjeni za ljudstvo, sedaj morajo biti posneti iz ljudstva, potem jih bode rado bralo.“ Kdor spisuje za družbo, naj pazi skrbno, da se nikakor ne oddaljuje od cerkvenega in narodnega stališča; naj se varuje, da si ne prilastuje tujih misel (idej), ki so našim domačim razmeram nasprotné.

Temu dodamo, da bode res težko najti v drugih slovstvih proizvodov, ki bi vstrezali našim razmeram. Iz češčine dalo bi se morda še najprej kaj prevesti. V nemškem slovstvu bo najti manj, in da bi za družbo res prevajali iz nemščine, za to se iz znanih uzrokov bržkone tudi g. E. B. ne bode ogreval.

Mnogo več zaslug, nego si jih je pridobil sè svojimi, reči moramo, čudnimi in bajé v kaki „jezni“ ali „nesrečni“ uri nastalimi predlogi, stekel bi si g. E. B. s tem, da upliva na gofovo znane mu slovenske pisatelje, naj ti marljiveje pišejo za družbo. Tako vémo, da bi družba že davno rada izdala kakšno daljšo izvorno povest, a ne dobi je, in „ultra posse nemo tenetur!“ — Še bolje bi bilo, ko bi g. E. B. sam kaj spisal za našo družbo, ki za izvorne (!) stvari vsako leto razpisuje lepa darila in rokopise jako dobro plačuje; zato: „Hic Rhodus, hic salta!“

Ad 3.) Sta bila že prva dva „nasveta“ — ponesrečena in h krati neizpeljiva, še nesrečnejši je tretji, katerega g. E. B. sam prištevá — čudnim! No, le prečudna je misel g. dopisnika in res nemogoče (!), da bi se s takim sredstvom, kakor ga predlaga g. E. B., moglo ohraniti sedanje število družbenikov. Tolažimo se s tem, da g. dopisnik svojega predloga sam ni jemal resnim, temveč je z njim hotel le nastaviti nekake limanice — za kratek čas v letošnjem dolgem pustu. No, rabljivo nastav-

ljene so te limanice vsekako, kajti g. dopisnik je prav do pičice izračunil, kje je dobiti onih 500 gl. za Mohorjevo — loterijo — „risum teneatis amici!“ — in kako se ima ta svota razdeliti za „dobitke“. Nekega posebnega talenta za loterijske zadeve gospodu ne moremo odrekovati in uprav z nekako slastjo in naudušenostjo, ki bi morda bolje služila za kaj višjega, govori o tej stvari.

Rekli smo, da je in ta predlog neizpeljiv, in zares: bratovščina pa — loterija, kako naj se to strinja?! In tako naj se družbeniki „za stalno obranijo pri dobri volji“?!

Gosp. E. B. dovoljevali boste, da smo gledé tó Vaše trditve prav neverni Tomaži, in da nam v glavo iti neče, da bi tako sredstvo — loterija! — imelo toliko „mikalno moč“ ne le za priprosto ljudstvo, ampak tudi za — izobražence!!

Da bi se z družbo res združila taka loterija, (limanice za družbenike!), ki ima ohraniti ude pri dobri volji, zdi se nam ravno tako, kakor one panorame druge vrste: človek gré za 10—20 nocev noter, se zagleda „čudežev“ svetá, in ko gré vun, dobi še par knofov ali zbirko šivank „po vrhu!“ — No, verjamemo, „da bi tako lepi (nameravani) dobitki silno vleki in bi se težko kdo (loteristovke izvestno ne!) radovoljno odpovedal upanju, da ga utegne takošna sreča zadéti.“

Bilo bi res „čudno“: gg. duhovniki, ki priporočajo družbo z lece, naštevati bi med njenimi prednostmi tudi — bogato loterijo! brr!! — Bi pa to mogli storiti z mirno vestjo?? Bi-li to ne bilo silno smešno? In kak vik pa krič bi zagnali naši narodni nasprotniki, ki nas povsod zasledujejo paznim očesom, češ: glejte jih, kako slabo se jim godi; „vleči“ mora že — loterija!!

In potem: vsak kmet hotel bi kaj zadeti; recimo da v kaki vasi kateri, morda najbogatejši posestnik, dobi prvi dobitok (100 gl.!) akoravno ga najmanj potrebuje. Bi mu-li drugi ne zavidali, bi li ne trpel ugled cele družbe? Sumničanja, zavisti, itd. bi ne bilo ni konca ni kraja. Zeló dvomimo tudi, bi se li oni 500 gl., koje g. E. B. — nič več in nič manj! — zahteva za projektirano loterijo, res dali prištediti na način, kakor ga on nasvetuje in le preupravičena bo naša misel, da je v tej zadevi sodil prav slepec o barvah!

Vprašanje je tudi še kdo bode novo loterijo oskrboval, ko sedanje osobe komaj zadostuje. Vse ogromno delo visi na ramah le dveh gospodov uradnikov. Jeden oskrbuje administracijo družbe in blagajništvo, drugi vodstvo tiskarne in razpošiljanje. Oba imata dela, da komaj dihata. Zdjaj naj bi pa poleg tega že skoro neznosnega dela oskrbovala še loterijo? Čudno! Za vsako pomnoženo delo nastaviti bi se moral tedaj tudi nov uradnik, kateremu bi bilo plačati vsaj 800—1000 gl. na lelo. Kje pa te vzeti? In kdo bode loterijo dovolil? Finančna uprava? Teško da!

Prav neverni Tomaži smo tudi gledé tega, kar piše g. E. B., da bi loterija „nemara tudi nekoliko pripomogla, da bi ubogi naš narod s časom dospel do večjega blagostanja!“ Onih 500 gl. na leto bo rešilo slovenski narod? Zopet rečemo, težko da!

Iz tega, kar smo rekli o „predlogih in nasvetih“ g. E. B., mislimo, si vsak p. in. čitatelj do dobrega tolmači našo konečno in nujno željo: naj „predlogi“ g. E. B. kakor hitro le mogoče romajo — „ad acta!“ Fiat! Mohorjan.

Domače stvari.

— (Nadvojvoda Karol Salvator †.)

Včera popoldne ob polu četrti uri umrl je po kratki bolezní na Dunaji nadvojvoda Karol Salvator. Pokojnik bil je rojen l. 1839. v Florenci. L. 1859. zapustil je Toskansko in se udeleževal bojev proti Francozom. Od l. 1860 bil je polkovnik imejitelj 77. polka, l. 1876 postal je podmaršal. To je že tretji žalostni slučaj v kratkem času v cesarski obitelji, da je neizprosna smrt iztrgala jednega člana iz njene srede.

(Imenovanje.) Deželni odbor je imenoval okrožnim zdravnikom v Ložu dr. Morica Neubergerja.

(„Pavliha“) je naslov novemu humorističnemu listu, katerega prva številka nam je prišla ravnokar v roke. Vsebinska je prav srečna in dobro pisana. Kakor kaže prva številka, bode to res humorističen list brez tiste primesi, s katero so doslej takozvani humoristični listi pitali čitatele svoje. Zato je želeti novemu listu obilo naročnikov. Poleg nekaterih manjih izvornih podob ima tudi dve večji. List bode izhajal dne 15. in 30. vsacega meseca ter velja za celo 4 gl. za 1/2 l. 2 gl. za 1/4 l. 1 gl. Uredništvo in upravníštvo je v Ljubljani, Krakovski nasip št. 18. Izdajatelj in odgovorni urednik je g. Šimen Jak. Tiska se list v Dolencévi tiskarni v Trstu, podobe pa bode oskrboval litografski zavod H. Hüniga v Trstu. Ker je to zdaj jedini slovenski humoristični list, nadejati se je, da ga bode slovensko občinstvo izdatno podpiralo, da bode mogel tudi glede podob zadoščati upravičenim zahtevam.

— (Zadruga čevljarov v Ljubljani) ima svoj zadrugi zbor v nedeljo dne 24. januarja t. l. ob 1/2. uri popoldne v mestni dvorani Ljubljanski s sledečim vsporedom: 1. Načelnikov nagovor. 2. Letno poročilo. 3. Polaganje letnega računa. 4. Proračun za leto 1892. 5. Volitev načelnika in njegovega namestnika. 6. Volitev 1 odbornika in 1 namestnika. Za slučaj, ako bi bil zadrugi zbor dne 24. januarja letos nesklepčen, vršiti se ima dne 31. januarja letos v mestni dvorani Ljubljanski ob 1/2. uri popoldne z istim vsporedom nov zadrugi zbor ne glede na število prišedših zadrugi članov.

— (Tri pazniška mesta) bodo pri Ljubljanskem deželnem sodišču na novo sistemizovana, kakor se nam brzojavlja z Dunaja.

— (Zavod za prilepanje razglasov.) Po uzoru drugih mest, dobila je tudi Ljubljana, kakor iz inserata v današnjem listu razvidno, zavod za prilepanje razglasov in se ne bode smelo po vsakemu onesnažiti zidovje. Ker namerava podvzetnik napraviti na za to podjetje sposobnih prostorih čedne pobarvane deske, služilo bode to gotovo tudi v olepšavo mesta.

— (Nauk, kako zasajati vinograde z ameriškimi trtami, da jih trtna uš ne more uničiti.) Tako je naslov lični knjižici, katero je založil deželni odbor kranjski, natisnil pa Jan. Krajec v Novem mestu. Drugi po najnovejših skušnjah popolnjeni natis obsega na 54 straneh v IX. poglavjih najpotrebnejša navodila, kako treba postopati pri nasajevanju novih vinogradov. Knjižica ima 28 dobro izvedenih slik katere pojasnjujejo nauke, katere je po naročilu deželnega odbora kranjskega spisal g. Rihard Dolenc, vodja deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grnu. Nadejamo se, da bodo slovenski vinogradarji prav marljivo segali po tej knjižici in iz nje posneli marsikak dober nauk, kako je treba po trtni uši ugonobljene vinograde zopet zasajati. Zatorej naj bode prav živo priporočena vsem, katerim je namenjena v prvi vrsti.

— („Učiteljski Tovariš“) glasilo „Slov. učit. društva“ v Ljubljani ima v svoji 2. letošnji številki nastopno vsebino: Tristoletnica J. A. Komenskega. — Jakob Dimnik: Še jedenkrat: Dve in trideseto leto. — S. Rutar: Potreba novega načrta za mesto Ljubljano in okolične karte v šolske namene. — Prof. Fr. Orožen: O zemljepisnem pokuku. — J. Marn: Knjiga Slovenska. — Književnost. — Listek. — Naši dopisi: S Suhorja. — S Krasa. — Društveni vestnik. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Listnica uredništva. — Naproseni smo nadalje prijaviteli nastopno prošnjo: „Vse one gospode in gospodične, kojim smo poslali 1. ali 2. številko „Učiteljskega Tovariša“ na ogled, pa se ne mislijo naročiti na list, lepo prosimo, da nam jo blagovole vrtni, ker sta nam obe številki, kljubu temu, da smo dali natisniti po 800 iztisov, že pošli, a se oglašajo še vedno novi naročniki. Kdor pa te dve številki obdrži, šteli ga bodemo kot naročnika.“

Uredništvo „Učit. Tov.“

— („Kmetovalec“) ima v svoji 1. letošnji številki nastopno vsebino: 1767—1892. — Smerekov prelec ali mniška. — Na korist vinogradnikom. — Konjerejčeva opravila meseca januarja. — Razne reči. — Uprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Tržne cene.

— (Iz Postojine) se nam piše iz uradnih krogov: „Slovenec“ piše v št. 9 mej drugim: ... „draginske priklade uradnikov po raznih mestih, mestecih ali celo na deželi“ . . . itd. Ali ni dopisniku navedenih vrstic znano, da je življenje v mestih za uradnike cenejše kakor na deželi? Uradnik na deželi mora svoj živež iz druge roke pri malem kupcu kupovati, kateri ga pri velekupecu v mestu kupuje, tedaj tudi dražje prodaja. Kdaj gre uradnik iz mesta si svojega živeža na deželo kupovat, ali se ne zgodi ravno nasprotno? Stanovanja v mestih tudi niso dražja za uradnika primeroma k višji aktivitetni prikladi. Na deželi živijo ceneje: kmet, kateri živi od svojih lastnih poljskih pridelkov, dušni pastir, kateremu kmet deloma živež v stanovanje „gratis“ prinese in živinski ali občinski pastir, katerega kmet hrani, uradnik pa nikakor ne. — O sancta simplicitas. Aha! ga že imamo. „Slovenec“ dopisnik je gotovo občinski pastir, zatrobim mu torej v obe ušesi: „Le črevlje sodi naj kopitar! Ako treba, še kaj več.“

— (Gospodu Štipku Jelencu,) učitelju v Trnaji, odposlalo je početkom leta 29 odličnih notranjskih domoljubov nastopno zaupnico: Bralno društvo „Mir“ in Pivški rodoljubi štejejo si v sveto dolžnost izrekati prvomestniku g. Štipku Jelencu na njegovem plodonosnem in uspešnem delovanju za „Mir“ svoje najtoplejšje zaupanje in strogo obsojati neosnovane napade v „Slovenec“ od 2. januarja t. l. št. 1. — V št. Petru na Krasu dne 6. januarja 1892. (Sledi 29 podpisov, gori omenjenih.)

— (Iz Cerknice) se nam piše: Pred nekoliko dnevi je bilo čitati v nekem slovenskem dnevniku o napredkih, ki jih je storila Cerknica v ravnokar minolem letu pri cerkvi in šoli. Danes pa mi je poročati o novem napredku naše občine in dekanije. Visoki deželni odbor v Ljubljani je vendarle uslišal že tolikrat izraženo prošnjo tukajšnjega dekanijskega urada ter nam poslal Ljubljanskega mestnega učitelja Josipa Capudra, da uči tukajšnje, šoli odrasle dečke pletenja. Pletenje obseza za sedaj le navadne jerbace in košarice, katerih se vedno mnogo rabi in potrebuje pri gospodarstvu. Tega pa smo si Cerknitanje tudi najbolj želeli, ker rase v bližnji okolici mnogo vrbovine, iz katere se bode dal napraviti lep zaslužek, ako jobodoznali sedanjí učenci pletarskega tečaja poplesti v jerbace in košarice. V tem nas pa utrjuje veselje, ki je imajo vsi učenci do dela in pa mnogobrojni, za začetek dobri izdelki.

— (Novo odvetniško pisarno) bode odprl v Celji g. dr. Alojzij Brenčič in sicer početkom meseca februarja v Ferjenovi hiši v Rotovski ulici.

— (Podružnico družbe sv. Cirila in Metoda) snujejo rodoljubi v Središču na Spodnjem Štajerskem.

— (V Celji umrlje) posestnik hotela „pri belem volu“, g. Rajmund Koscher, ki je bil tudi Slovenec znan, kajti poslednja leta prirejali so Celjski Slovinci v njegovih prostorih vse večje veselice, tako tudi zadnjo Sokolsko slavnost. Celjskim nemčurjem se je pošteno mož zato hudo zameril. N. v m. p.

— (Gorenje Radgonska posojilnica) Svoječasno smo poročali, da se je v Gorenji Radgoni na Štajarskem konstituiral odbor, kateremu je naloga ustanoviti (seveda slovensko) posojilnico. Nova posojilnica sicer še ni oblastveno potrjena, a vendar hujskajo Gorenjeradgonski Nemci in nemčurji proti njej kar najbolj mogoče. Ti gospodje so spoznali, da se emancipuje slovensko prebivalstvo s pomočjo svojih posojilnic ne samo gospodarski nego tudi politično in to jih bode. Nekateri gmotno in politično interesovani pangermani Gorenjeradgonski uložili so iz tega uzroka prošnjo na namestništvo v Gradci, da naj ne dovolí ustanovitve nove posojilnice, a pomagalo jim to ne bode nič.

— (Imenovanje.) Poštni oficijal Franc Covacich v Trstu imenovan je kontrolorjem v Gorici.

— (Nova železnica.) Trgovinsko ministerstvo podelilo je Aleksandru Vigolli v Trstu dovoljenje za tehnična pripravljajna dela ozkotirne parne železnice ob cesti z Opčine preko Sežane in Vipave do Ajdovščine. Dovoljenje velja za šest mesecev.

— („Sokol“ v Gorici) priredi v pustnem času tri plesne veselice, namreč: dne 24. t. m. dne 2. februarja in na pustni torek dne 1. marca. Prvi dve za člane, brez ustopenine, zadnja z ustopenino.

— (Novo bralno društvo) osnovalo se je v Mirnu na Goriškem. Omislilo si je tudi že oder za gledališke predstave, katere hoče prirejati.

— („Matica Hrvatska“ v Zagrebu) razpošilja svojim članom knjige za l. 1891 in sicer devet knjig (osem za člane za letni donesek 3 gld., deveto pa proti doplačilu 1 gld.) Odbor „Matice Hrvatske“ je s tem dokazal zopet sijajno, da se ni ustrašil nobene žrtve in nobenega truda, da zadovolji društvene člane. Knjige so nastopne: 1. Črte o magnetizmu i elektricitetu, napisao Oton Kučera, s 196 slikami. 2. Poviest srednjega veka, sestavil Franjo Valla. 3. Slike iz svjetske književnosti, pjesnički prvaci u prvoy polovini 19. veka. 4. Dimitrija Demeter: Teuta, tragedija u 5 čina; Grobničko polje, pjesan; 5.—8. Zabavna knjižnica „Matice Hrvatske“ obsezajoča: Iz Varmegjinskih dana, pripovieda Ksaver Šandor-Gjalski; Medju svjetlom i tminom, pripovieda Josip Kazorac; Slike iz Bosne, napisao Ivan Lepušić; Obiteljska tajna, komedija u 3 čina, napisao Evgenij Kumičić. 9. P. l.

tarhovi izabrani životopisi, cena za članove Matice 1 gld. — To je gotovo bogato darilo, katero podaje Matica Hrvatska svojim članom, kateri naj bi v priznanje te marljivosti, kolikor mogoče se požurili, da redno vplačujejo svoje letne doneske in pridobivajo novih članov ter tako omogočijo odboru, da bode tudi zanaprej mogel delati tako uspešno, kakor doslej. Knjige za tekoče leto so že prirejene in se bodo takoj pričele tiskati.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 18. januarja. Obravnave glede podržavljenja severne železnice se bodo skoro ugodno dokončale. S severno železnico prešlo bi tudi 17 milijonov gotovega denarja na državo.

Budimpešta 18. januarja. Volilno gibanje je na vrhuncu po vsej deželi. V več nego 150 okrajih imeli so včeraj poslanci bivšega zbora volilne shode. Tudi izgredi so bili v raznih krajih.

Berolin 18. januarja. Avstrijski veleposlanik grof Szechenyi opasno zbolel. Proti večeru pa se je stanje zboljšalo toliko, da ni več nevarnosti.

Peterburg 18. januarja. Vesti o odpoklicanju generala Gurka iz Varšave so neosnovane.

Peterburg 18. januarja. Carinja je že prebolela hripa, pa se mora še varovati. Nasproti trditvam nekaterih listov bila je prisotna pri novoletnem vsprejemu in danes pri slavnosti blagoslovljenja vode.

Rim 18. januarja. V debati o trgovinski pogodbi Avstro-Ogerske z Italijo rekel je poročevalec Ellena, da bi bila lahko bolja, da pa ne zasluži ostre graje nekaterih govornikov. Govornik predlaga, da se pogodba potrdi, akopram se neso izpolnile vse želje italijanskega naroda.

Pariz 18. januarja. „Figaro“ javlja, da sta bila odlikovana župana Peterburški in Moskovski s komanderskim križcem častne legije.

Lisbona 18. januarja. Novi kabinet bode se jutri predstavil kortesom in podal važne izjave o finančah.

Razne vesti.

* (Holubova razstava v Pragi.) Slavni afriški potovalec priredil bode to leto razstavo svojih zanimivih zbirk v Pragi in sicer v gorenjih prostorih bivše deželne razstave. Deželni odbor in mestni zastop gresta slavnemu češkemu rojaku na roke in tudi narod češki se bode gotovo skazal.

* (General Zach,) znan iz srbsko-turške vojne, umrl je te dni v Brnu. Rojen je bil v Olovcu l. 1807 ter se posvetil juridičnim študijam. Pozneje prepotoval je Francosko, Angleško in Turčijo v raznih civilnih mesijah. L. 1840 prišel je v Srbijo, 1848. in 1849. bil je vojak na Ogerskem, l. 1850 pa vstopil v srbsko vojno. V srbsko-turški vojni bil je generalni poveljnik vojske ob Javorji, kjer mu je bil ustreljen konj in je prišel vsled tega ob nogo. Navzlic temu služil je še do l. 1880, potem pa je stopil v pokoj in se preselil pred poltretjim letom k svojim sorodnikom v Brno. Bil je v živahni pismeni zvezi z mnogimi odličnimi slovanskimi politikami in učenjaki.

* (Prvi ženski zdravnik) v državni službi je gospodična dr. Bayer, katero so začetkom tega meseca nastavi v Dolenji Tuzli v Bosni. To se je zgodilo posebno zaradi mohamedank, ki se ne puste preiskavati od moških zdravnikov, nego raje prepuste vse slučajju, ali pa kupijo pri hodži „zapis“ proti bolezní. Ni čuda, da se bolezní med mohamedankami vedno bolj množe.

* (Ideja cesarja Viljema.) Iz Berolina se javlja v Pariški „Figaro“, da se v Berolinskem dvornem opernem gledališču zdaj vrše skušnje baleta, katerega libreto je sestavil L. Rathgeber. Ideja za ta balet, kateremu je naslov „Terpsihora na zemlji“ je cesarja Viljema, kar je v dvorskih krogih sploh znana odkrita tajnost.

* (Samomor na dan poroke.) V Berolinu hoteli so jedino 23letno hči necega slikarja omožiti z 52letnim udovcem, ki je rešil roditelja njena iz denarne zadrege. Na dan poroke pozvala je hči mater v svojo sobo ter ji rekla „da se ne da prodati“ in si je prerezala žilo, ko je mati odšla. Zdravnik, po katerega so takoj poslali, našel jo je že mrtvo.

* (Visoka starost.) V Turinu umrl je te dni konjski kupec Roos v visoki starosti 102 let. Nad 70 let živel je že v Turinu a nikdo ni vedel od kod je prišel, kje je doma, Vse italijansko knjištvo poznalo ga je kot pomočnika v denarnih stiskah — proti dobrim odstotkom seveda. Bil je znana tipična figura Turinskega mesta.

Avstrijska specialiteta. Na želodec bolehačim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepi in ter pospešilo na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in s podpisom. Manj nego 2 škatljici s3 ne razpošilja. 5 (42-1)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tujci:

18. januarja.

Pri **Maliči:** Maurer iz Beljaka. — Kaiser iz Trsta. Wallentschag iz Brežic. — Rosenbaum iz Monakova. — Hertl, Gawlitza, Neumintz, Hartig z Dunaja. — Juvančič iz Rateč.

Pri **Stonu:** Klinger, Schläfler, Morgenstern, Austerlitz z Dunaja. — Goldschmidt, Lutkovič, Wigny iz Trsta. — Wollner iz Reke. — Kette iz Karlovca. — Jakopič iz Gorice. — Štbrovič, Jesenko iz Vodice.

Pri **avstrijskem cesarju:** Repine iz Prema. — Može, Suša iz Dolenjevasi.

Pri **južnem kolodvoru:** Heu iz Maribora.

Umrli so v Ljubljani:

15. januarja: Jožef Bartel, posestnik, 70 let, Stari trg št. 20, kap. — Marija Struss, delavčeva žena, 53 let, Dunajska cesta št. 34, vsled raka.

16. januarja: Franc Bogataj, delavec 65 let, Poljanska cesta št. 20, gaugraena pulmonum.

17. januarja: Marija Nušak, mestna uboga, 86 let, Karlovska cesta št. 7, emphysema pulmonum. — Jožef Novak, kajzar, 84 let, Illova št. 5, influenza. — Andrej Perdan, okr. živinozdravnik, 52 let, Stari trg št. 9, vsled raka na obistih. — Meta Stresen, delavčeva žena, 85 let, Opekar-ska cesta št. 31, ostarelosti.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
18. jan.	7. zjutraj	738.2 mm.	-3.8° C	sl. sev.	obl.	3.70 mm.
	2. popol.	736.8 mm.	0.8° C	sl. sev.	obl.	
	9. zvečer	739.1 mm.	0.0° C	sl. szh.	obl.	snega.

Srednja temperatura -10.0°, za 1.1° pod normalom.

Izkaz avstro-ogerske banke

z dne 15. januarja 1892.

Prejšnji teden

Bankovcev v prometu	432,133.000 gld.	(- 11,107.000 gld.)
Zaklad v gotovini	246,286.000 "	(+ 113.000 "
Portfelj	169,215.000 "	(- 10,209.000 "
Lombard	28,721.000 "	(- 3,109.000 "
Davka prosta ban kovčna rezerva	24,769.000 "	(+ 13,437.316 "

Dunajska borza

dné 19 januarja t. l.

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 93.70	—	gld. 94.05
Srebrna renta	" 93.20	—	" 93.50
Zlata renta	" 110.95	—	" 111. —
5% marcna renta	" 103.05	—	" 103.15
Akcije narodne banke	" 1033. —	—	" 1047. —
Kreditne akcije	" 294.25	—	" 295.75
London	" 118.05	—	" 118.20
Srebro	" —	—	" —
Napol.	" 9.37 1/2	—	" 9.37 1/2
C. kr. cekini	" 5.58	—	" 5.60
Nemške marke	" 58. —	—	" 58.05
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	137 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 "	181 "	25 "
Ogerska zlata renta 4%	" 107 "	" 25 "	
Ogerska papirna renta 5%	" 102 "	" 50 "	
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122 "	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	" 115 "	" — "	
Kreditne srečke	100 gld.	183 "	25 "
Rudolfove srečke	10 "	20 "	50 "
ykicije anglo-avstr. banke	120 "	158 "	50 "
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	237 "	— "	

Tožnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za nas prežalostilo vèst, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna mati, oziroma sestra, stara mati in teta, gospa

Helena Fischer
posestnica

v 19. dan januarja ob 1. uri v jutro po kratkem a hudem trpljenji in prejemši sv. zakramente za umirajoče prominula v 75. letu dōbe svoje blaženo v Gospodu.

Pogreb bude v četrtek v 21. dan januarja ob 9. uri dopoldne.

Draga pokojnica bodi priporočena pobožnemu spominu.

V Kamniku v 19. dan januarja 1892.

Franz Fischer, sin. — **Marija Fischer** poroj. **Fischer**, sinaha in netjakinja, — **Ana Cernstein** poroj. **Fischer**, sestra. — **Edvard Cernstein**, svak. — **Otokar Cernstein**, netjak. — **Pepita Cernstein**, netjakinja. — **Mici in Anica Fischer**, vnučki. (79)

Večje stanovanje

s hlevom in dvoriščem (ako mogoče vso hišo za-se) išče se v najem takoj ali za prihodnjo selitev. — Ponudbe vprejema iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (54-2)

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter drugo streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preskušene na ces. kr. izkušavališči ter zaznamovane z znamko tega zavoda. (175-89)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Posojilnica v Logatci

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

vabi častite zadružnike k

rednemu občnemu zboru

koji se bude vršil

dné 2. februarja t. l. ob 3. uri popoldne

v Dolenjem Logatci, v hiši gospoda M. Petrič-a (Čevica štev. 1).

Dnevni red:

- 1.) Poročilo in računski sklep za leto 1891;
- 2.) Odobrenje računa in razdelitev dobička;
- 3.) Volitev ravnateljstva in nadzorstva;
- 4.) Razni predlogi.

(71)

Bilanca

dné 31. decembra 1891.

Aktiva		Pasiva			
	gld.	kr.			
1 Inventar	252	29	1 Glavni deleži (92 à 100 gld.)	9200	—
2 Posojila	82919	05	2 Opravilni deleži (269 à 10 gld., 185 à 1 gld.)	2869	61
3 Zaostale obresti posojil	213	53	3 Hranilne uloge	68048	95
4 Glavnica naložena pri denarnem zavodu	2000	02	4 Kapitalizovane obresti hranilnih ulog	2270	13
5 Obresti te glavnice za l. 1891	79	22	5 Za leto 1892. prejete obresti posojil	973	94
6 Prehodni zneski	81	11	6 Neizplačane obresti zadružnih deležev	45	59
7 Gotovina	1843	04	7 Splošni rezervni fond 551 gld. — kr. }	641	—
			8 Ustoppina za " " 90 " — " }		
			9 Posebni rezer. fond 1172 " 43 " }	1460	95
			10 Donos za p. " " 288 " 52 " }		
			11 Dobiček	1878	09
	87388	26		87388	26

V Dolenjem Logatci, dné 13. januarja 1892.

Ravnateljstvo.

Vsaj 5 minut se mora kuhati

najnovejše živilo in narodna hrana

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava

katera ima okus in vonjavo pristne bobove kave.

Patent je oglašen v vseh državah in v nekaterih je že podeljen.

Teža živila ni zamenjati z žganim ječmenom, cvrtim sladjem in drugimi izdelki jednakega imena. Dobiva se v vseh trgovinah s kolonijalnimi in špecerijjskim blagom.

Navod za porabo. (Ponatis prepovedan.)

Vzeti je naše sladne kave polovico tistega, kar se je navadno jemalo bobove kave, to množico je zmleti in v vreli vodi kuhati vsaj 5 minut, a potem ji je primešati ravnatoliko bobove kave. To je potem še jedenkrat zavreti, potem blizu 2 minuti pustiti, da se usede in potem počasi stočiti skozi mašino ali filtrirno vrečo.

Za bolnike, slabotne osebe in otroke ni primešati bobove kave. V tem slučaju vzeti je ravno toliko sladne kave, kakor se je jemalo navadno bobove kave.

Cikorije, figove kave itd. ni treba primešati, ker je sladna kava že tako temno rujave barve in bi okus po takem primeševanju le izgubil kaj finosti. (57)

Vincencij Čamernik, kamnosek, javlja v svojem in v imenu vseh sorodnikov prijateljem in znancem tužno vèst o smrti iskreno ljubljene matere, oziroma stare matere, gospé

Marije Čamernik roj. Toman

katero je Bog vsemogočni danes zjutraj ob 3. uri, po kratki mučni boleznj, prevideno s sv. zakramenti za umirajoče, v 79. letu starosti, k sebi poklical.

Truplo drage pokojnice prenešeno bude v sredo, dne 20. t. m., ob 1/4. uri popoldne iz hiše žalosti, Parne ulice št. 9, na mirodvor k sv. Krištofu.

Svete mašo zadušnice brale se bodo v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani.

Nepozabno pokojnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

V Ljubljani, dné 19. januarja 1892.

(75)

Žalujoči ostali.

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja

(21-7)

PAVEL SEEMANN v LJUBLJANI.

Spreten in pošten

pisar

slovenskega jezika popolnoma vešč, vsprejme se tako v notarsko pisarno. — Kje, pove iz prijaznosti upravnštvo „Slovenskega Naroda“. (50-3)

Malinov sirup.

Kuhan s soparom iz dišečih gorskih malin, napravljen natančno po avstrijskem pripravljanju zdravil, ima najlepši duh in naravno lepo barvo. Steklenica z 1 kg. sirupa 65 kr., iztehtan od 5 kg. višje à kg. 55 kr. Mala steklenica 35 kr. Piccollijeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (59-3)

Mlin in žaga

z desetimi kamni, kateremu nikdar ne primanjkuje vode, se dá v najem ali pa se prodá. Več pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Naroda“. (44-3)

Vsakovrstni

les, drva in oglje

prodaja po zelo nizki ceni ter priporoča posebno kovačem in ključarjem dobro oglje za kurivo

FRAN LAJOVIČ

trgovec z lesom, ogljem, drvni in gostilničar „Pri Gorišku“ (46-3) v Ljubljani, Florijanske ulice št. 33.

Janez Jax, Ljubljana.

Tovarniška zaloga (937-9)

šivalnih strojev.

Centki, kdor jih želi, pošiljajo se frankovano in brezplačno,

Karol Götz

strojbni in stavbeni ključar v Ljubljani, na Žabjaku št. 1

priporoča se p. n. častitemu občinstvu za izdelovanje vsakojakih v njegovo stroko spadajočih del.

Popravila vsake vrste izvršujejo se točno in ceno. (41-3)

Najboljše sredstvo

Prebavno vino

(Vinum digestivum Breymesser)

iz knezoškofjske dvorne lekarne v Briksenu

Mr. F. C. Breymesserja

je najboljše in najsigurnejše sredstvo, da se hitro lečijo vsakovrstne motilne prebavljanja ali zapeka.

Cena velike steklenice z navodilom za porabo 1 gld.

Steklenica za poskušnjo stane 30 kr.

Dobiva se v lekarni gosp. J. Svobode v Ljubljani. (575-11)

za bolni želodec!

4000.

Cena 50 kr., po pošti 55 kr.

Peter Markovič

slikar

v Rožeku na Koroškem

priporoča se častitemu občinstvu za vsakovrstna slikarska in modelirska dela, posebno se priporoča visokočastiti duhovščini za cerkvena slikarska dela. Izdeluje tudi po fotografijah fine portrete in doprsne podobe iz malca.

V delu ima sedaj slavna škofa Slomška in Strossmayerja. (2)

Kavarna

na vogalu Kongresnega trga in Vegove ulice, s pripadajočim stanovanjem, odda se v najem s 1. majem t. l.

Več pove administracija hiše, Kongresni trg št. 12. (76-1)

Št. 23.096.

Razglas.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane naznanja, da je občinski svet v seji z dné 1. decembra letos sklenil:

a) za vsakega psa, katerega ujame kožederec tekom meseca marca v mestnem okrožji z neveljavno marko ali brez marke, pa ga izpusti vsled dovoljenja magistratovega tekom 48 ur, plača lastnik psa kožederu odkupnino jednega (1) gld.;

b) za vsakega psa, katerega ujame kožederec v dóbi od 1. aprila do konca decembra v mestnem okrožji z neveljavno marko ali brez marke, pa ga izpusti vsled dovoljenja magistratovega tekom 48 ur, plača lastnik psa kožederu odkupnino dveh (2) gld.

Ti določili stopita na mesto § 9 pravil o poberanju pasje takse v Ljubljani z dne 3. junija 1881, št. 8803.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 28. decembra 1891.

Dobijo se pri vseh knjigotržcih.

1891 I. DIJASKI
Cena 80 kr.

KOLENDAR 1892
po pošti 26 kr.

Prvi slovenski
SKLADNI KOLENDAR (Block) 1892
Cena 50 kr., po pošti 60 kr.

1892 STENSKI
Cena 25 kr.

KOLENDAR 1892
po pošti 65 kr.

Izdala
Narodna Tiskarna
v Ljubljani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Oblastveno dovoljeni

zavod za prilepljenje razglasov in pisarna

za posredovanje pri zasebnih opravilih.

Podpisanec naznanja, da mu je vis. c. kr. deželna vlada za Kranjsko v Ljubljani z odlokom z dné 4. januarja 1892. l. št. 15338 podelila

privoljenje za napravo in oskrbovanje zavoda za prilepljenje razglasov

in

pisarne za posredovanje pri zasebnih opravilih

s pravicami, dajati razjasnila

o nakupu in prodaji hišne oprave in glasovirjev, o vnajemodalstvu stanovanj, kupcij in prodajalnic, posredovati o nakupih in prodajah, pri najemih in zakupih kmetijskih posestev, mestnih hiš, graščin in selskih dvorcev (vil)

in prosi veleslavne oblastnije, zavode, podvzjetja in častito občinstvo posluževati se v vseh, bodisi prilepljenja uradnih ali zasebnih razglasov po ulicah mesta ali zasebno poslovnega posredovanja tikajočih zadevah mojega zavoda.

Z zagotovitvijo, da se hočem potruditi vsa mi dana naročila patančno in točno izvršiti, podpišem

z odličnim spoštovanjem

Vekoslav Kališ

Prešernov trg št. 3.

(68-1)

Lesnina in tisk „Narodne Tiskarne“.